

# Ko e Fakamo'ui 'o e Mahakí



Na'e ako'i 'e 'Eletā Tāleni H. 'Oakesi 'o e Kōlomu 'o e Kau 'Aposetolo 'e Toko Hongofulu Mā Uá 'oku fie ma'u 'a e tuí kae lava 'o hoko 'a e ngaahi maná:

"Kuo pau ke 'i ai 'a e tuí 'i he fai fakamo'ui 'aki 'a e [mālohi] 'o e langí. 'Oku ako'i foki 'e he Tohi 'a Molomoná 'kapau 'oku 'ikai ha tui 'i he fānau 'a e tangatá, 'oku 'ikai lava 'e he 'Otuá 'o fai ha mana 'iate kinautolu' ( 'Eta 12:12) [vakai foki, 1 Nīfai 7:12; T&F 35:9]. Na'e pehē 'e Palesiteni Sipenisā W. Kimipolo 'i ha lea 'iloa fekau'aki mo e faingāue ki he mahakí: "Oku fa'a si'i ma'u pē 'a e fakafuofua ki he ma'u 'o e tuí. Ko e taimi lahi 'oku ngalingali ko e tokotaha puké pea mo e fāmilí 'oku nau fakafalala kakato ki he mālohi 'o e lakanga fakataula'eikí mo e me'afoaki 'o e fakamo'ui 'oku nau 'amanaki 'oku ma'u 'e he tokotaha 'okú ne foaki iá, kae 'osi angé ko e fatongia mamafá 'oku 'iate ia 'oku fakahoko ki ai 'a e tāpuakí. . . . Ko e 'elemēniti lahi tahá ko e tui 'a e tokotahá 'i he taimi 'oku 'ā mo tokanga aí. "Kuo fakamo'ui koe 'e ho'o tuí" [Mātiu 9:22] na'e toutou faka'aonga'i ia 'e he 'Eikí pea hangē ha veesi 'oku toutou fakamanatú" ["President Kimball Speaks Out on Administration to the Sick," *New Era*, Oct. 1981, 47]" ("Fakamo'ui 'o e Mahakí," *Ensign* pe *Liahona*, Mē 2010, 49).



Na'e toe fakamanatu foki 'e 'Eletā Tāleni H. 'Oakesi kiate kitautolu ko ha kongā mahu'inga 'o e tuí ko e loto fiemālie ke tali e finangalo 'o e 'Otuá:

"I he'etau faka'aonga'i 'a e mālohi ta'e toe fehu'ia 'o e lakanga fakataula'eikí 'o e 'Otuá pea 'i he'etau mata'ikoloa 'aki 'Ene ngaahi tala'ofá 'o 'ilo te Ne fanongo mo tali 'a e lotu 'i he tuí, kuo pau ke tau manatu'i ma'u pē ko e tuí mo e mālohi 'o e fakamo'ui mahakí 'o e lakanga fakataula'eikí he 'ikai ke lava 'o ma'u ha ola 'e fehengahangai mo e finangalo 'o la 'oku 'o'ona 'a e lakanga fakataula'eikí. 'Oku ako'i 'a e tefito'i mo'oni ko 'ení 'i ha fakahā, 'o fakahinohino

'a e kaumātu'a 'o e Siasí ke hilifaki honau nimá ki he tokotaha puké. Ko e tala'ofa 'a e 'Eikí, 'ko ia ia 'okú ne ma'u 'a e tui kiate au ke fakamo'ui iá, *pea kuo 'ikai tu'utu'uni ke ne maté*, 'e fakamo'ui ia' (T&F 42:48; ko e toki tānaki atu hono fakamamafa'i). 'I he founga tatau, ne toe fakahā kimui mai, he folofola 'a e 'Eikí ko ia ia "okú ne kole 'o fakatatau ki he finangalo 'o e 'Otuá . . . 'oku fai 'o hangē ko 'ene kolé' (T&F 46:30) [vakai foki, 1 Sione 5:14; Hilamani 10:5].

"Mei he ngaahi me'á ni kotoa 'oku tau ako ai neongo 'etau hoko ko e kau tamaio'eiki 'a e 'Eikí, 'o faka'aonga'i Hono mālohi fakalangí 'i he ngaahi tu'unga 'oku fe'unga ai e tui ke faifakamo'ui, 'e 'ikai lava 'e ha tāpuaki lakanga fakataula'eikí 'o fakamo'ui ha tokotaha 'o kapau 'oku 'ikai ke finangalo 'a e 'Eikí ki he fakamo'ui ko iá.

"I he'etau hoko ko e fānau 'a e 'Otuá, 'oku tau falala kiate la 'i he'etau 'ilo 'Ene 'ofa ma'ongo'ongá pea mo 'Ene tokaima'ananga ki he ngaahi me'a 'oku lelei taha ki he'etau lelei ta'engatá. Ko e tefito'i mo'oni 'uluaki 'o e ongoongoleleí ko e tui ki he 'Eiki ko Sīsū Kalaisí. Na'á ku ongo'i 'a e loto falala ko iá 'i he lea 'a hoku tokouá 'i ha me'afaka'eiki 'o ha ki'i finemui na'e mate tupu mei ha puke lahi 'aupito. Na'á ne lea 'aki 'a e ngaahi lea ko 'ení, 'a ia na'á ne tomu'a faka'ohovale'i au pea toki fakamāma'i kimui hoku 'atama'i: "Oku ou 'ilo ko e finangalo ia 'o e 'Eikí ke ne mate. Na'e lelei hono tauhi fakafaito'ó. Na'e fakahoko kiate ia ha faingāue. Na'e hiki hono hingoá 'i he lisi 'o e lotu 'i he temipalé. Na'e fakahoko ha lotu 'e laungeau ke fakamo'ui ia. Pea na'á ku 'ilo'i na'e 'i ai ha tui fe'unga 'a e fāmilí 'e fakamo'ui tukukehe kapau ko e finangalo ia 'o e 'Eikí ke 'ave ia ki 'api 'i he taimí ni.' Na'á ku toe ongo'i 'a e loto falala tatau 'i he lea 'a ha tamai 'a ha ki'i finemui ta'u hongo-fulu tupu ne toki mālolō ko e tupu mei he kanisaá. Na'á ne pehē, 'Ko e tui homau fāmilí 'oku 'i he 'Eiki ko Sīsū Kalaisí, 'o 'ikai 'i he ngaahi me'a 'e hokó.' 'Oku kei ongo mo'oni 'a e ngaahi leá ni kiate au. 'Oku tau fai 'a e ngaahi me'a kotoa pē 'oku lavá ke fakamo'ui 'a e ni'ihi 'oku tau 'ofa aí, pea tau falala ki he 'Eikí 'i he me'a 'e hokó" ("Fakamo'ui 'o e Mahakí," *Ensign* pe *Liahona*, Mē 2010, 50).

